

CSU/Exam/CPET-2025/2025/28
CENTRAL SANSKRIT UNIVERSITY
Established by an Act of Parliament
NEW DELHI

17 April 2025

Examination Section

Public Notice

Common Prak-Shastri Entrance Test (CPET-2025)

All concerned are informed that a Common Prak-Shastri Entrance Test (CPET-2025) is being conducted for admission to the Prak-Shastri for the session 2025-26 in various Campuses of the Central Sanskrit University. The said examination is scheduled on 20 April 2025 (Sunday) from 11:00 am to 12:00 pm.

The following material related to the above test is enclosed-

1. Model Question Paper
2. Model Answer Sheet Format
3. Answer Key of the Model Question Paper

Note:- This notification is exclusively meant for the admission of Prak-Shastri ONLY in the Campuses.

[Prof. Pawan Kumar]
Controller of Examinations

प्रो. पवन कुमार
परीक्षा नियंत्रक
केन्द्रीय संस्कृत विश्वविद्यालय
शिक्षा मंत्रालय, भारत सरकार के अधीन
56-57, सस्थागत क्षेत्र, जनकपुरी, नई दिल्ली-110058

COMMON PRAK-SHASTRI ENTRANCE TEST

सामान्यप्राक्शास्त्रिप्रवेशपरीक्षा

CPET-2025

आदर्शप्रश्नपत्रम्

(Model Question Paper)

समय: – एकहोरा

पूर्णाङ्कः – 100

समय – 1 घण्टा

पूर्णांक – 100

सर्वे प्रश्नाः अनिवार्याः सन्ति। आहत्य प्रश्नानां संख्या ५० वर्तते। प्रत्येकं प्रश्नस्य साधूत्तराय २ अङ्कौ निर्धारितौ। असाधूत्तरस्य नकारात्मकः अङ्कः नास्ति। प्रत्येकं प्रश्नस्य चत्वारः विकल्पाः सन्ति। समुचितं विकल्पं चिनुत।

सभी प्रश्न अनिवार्य हैं। कुल प्रश्नों की संख्या 50 है। प्रत्येक प्रश्न के सही उत्तर के लिए 2 अङ्क निर्धारित हैं। गलत उत्तर के लिए नकारात्मक अंक नहीं है। प्रत्येक प्रश्न के चार विकल्प दिए गए हैं। उनमें से सही विकल्प को चुनिए।

- गुणसंज्ञाविधायकं सूत्रमस्ति -
गुणसंज्ञा करने वाला सूत्र है -
(1) आद्गुणः (2) अदेङ्गुणः
(3) पुगन्तलघूपधस्य च (4) सार्वधातुकार्धधातुकयोः
- 'श्वेतः अश्वः धावति' इति वाक्ये विशेष्यपदं किम्?
'श्वेतः अश्वः धावति' इस वाक्य में विशेष्य पद क्या है?
(1) अश्वः (2) श्वेतः
(3) वर्णः (4) धावति
- कति कारकाणि भवन्ति?
कारक कितने होते हैं?
(1) त्रीणि (तीन) (2) चत्वारः (चार)
(3) षट् (छः) (4) अष्टौ (आठ)
- अव्ययीभावसमासस्य उदाहरणम् अस्ति -
अव्ययीभाव समास का उदाहरण है -
(1) कृष्णश्रितः (2) राजपुरुषः
(3) पीताम्बरः (4) यथाशक्ति
- 'रामेण' इति पदे का विभक्तिः?
'रामेण' इस पद में कौन-सी विभक्ति है?
(1) प्रथमा (2) द्वितीया
(3) तृतीया (4) चतुर्थी

6. हरिशब्दस्य रूपं नास्ति -
हरि शब्द का रूप नहीं है -
(1) हरिणा (2) हरिस्य
(3) हरेः (4) हरये
7. 'लता'शब्दस्य सम्बोधनस्य एकवचने किं रूपं भवति ?
'लता' शब्द के सम्बोधन एकवचन का क्या रूप है ?
(1) हे लताः (2) हे लते
(3) हे लता (4) हे लतौ
8. फलशब्दस्य लिङ्गं किम्?
फल शब्द का लिंग क्या है?
(1) पुल्लिङ्गम् (2) नपुंसकलिङ्गम्
(3) स्त्रीलिङ्गम् (4) स्त्रीपुल्लिङ्गम्
9. पठ्-धातोः लट्लकारस्य प्रथमपुरुषस्य बहुवचनस्य रूपम् अस्ति -
पठ्-धातु के लट् लकार, प्रथम पुरुष, बहुवचन का रूप है-
(1) पठति (2) पठसि
(3) पठन्ति (4) पठामि
10. गम्-धातोः लङ्लकारस्य प्रथमपुरुषस्य एकवचने किं रूपम् ?
गम्-धातु के लङ् लकार, प्रथम पुरुष, एकवचन का क्या रूप है ?
(1) अगमत् (2) अगमत
(3) अगच्छत् (4) अगच्छत
11. कृ-धातोः लोट्लकारे प्रथमपुरुषे एकवचनं किं रूपम् ?
कृ-धातु के लोट् लकार, प्रथमपुरुष, एकवचन का क्या रूप है ?
(1) कृतु (2) करोतु
(3) करिष्यति (4) अकरोत्
12. 'अलिखः' इत्यत्र लकारः कः?
'अलिखः' यह रूप किस लकार का है?
(1) लट् (2) लुट्
(3) लोट् (4) लङ्
13. 'प्रत्येकम्' इति पदस्य सन्धिविच्छेदः अस्ति -
'प्रत्येकम्' इस पद का सन्धि विच्छेद है -
(1) प्रत्य+एकम् (2) प्रत्+येकम्
(3) प्रति+एकम् (4) प्रत्ये+कम्

14. महा+उत्सवः= _____।
(1) महात्सवः (2) महूत्सवः
(3) महोत्सवः (4) महोत्सावः
15. 'देवैश्वर्यम्' इति पदस्य सन्धिविच्छेदः कः?
'देवैश्वर्यम्' इस पद का सन्धि विच्छेद क्या है?
(1) देवै + श्वर्यम् (2) देव + श्वर्यम्
(3) देवै + ओश्वर्यम् (4) देव + ऐश्वर्यम्
16. 'पुष्पावली' इत्यत्र कः सन्धिः ?
'पुष्पावली' इस शब्द में कौनसी सन्धि है ?
(1) गुणसन्धिः (2) यण्-सन्धिः
(3) दीर्घसन्धिः (4) वृद्धिसन्धिः
17. एतेषु आदिकाव्यम् अस्ति -
इनमें से आदिकाव्य है -
(1) रामायणम् (2) महाभारतम्
(3) रघुवंशम् (4) शिशुपालवधम्
18. महाभारते कति पर्वाणि सन्ति?
महाभारत में कितने पर्व हैं?
(1) 15 (2) 18
(3) 14 (4) 17
19. श्रीमद्भगवद्गीतायां कति श्लोकाः सन्ति?
श्रीमद्भगवद्गीता में कितने श्लोक हैं?
(1) 600 (2) 700
(3) 800 (4) 900
20. भारतीयदर्शनपरम्परायां प्रसिद्धानि नास्तिकदर्शनानि कति?
भारतीय दर्शन परम्परा में प्रसिद्ध नास्तिक दर्शन कितने हैं?
(1) 1 (2) 2
(3) 3 (4) 4
21. तर्कसंग्रहस्य प्रणेता कः?
तर्कसंग्रह के प्रणेता कौन हैं?
(1) भर्तृहरिः (2) कात्यायनः
(3) विश्वनाथः (4) अन्नम्भट्टः

22. अष्टाध्यायी-ग्रन्थस्य रचयिता कः ?
अष्टाध्यायी ग्रन्थ के रचयिता कौन हैं?
- (1) भारवि: (2) वाल्मीकि:
(3) माघ: (4) पाणिनि:
23. महाकविकालिदासस्य नाटकम् अस्ति ?
महाकवि कालिदास का नाटक है ?
- (1) उत्तररामचरितम् (2) मुद्राराक्षसम्
(3) अभिज्ञानशाकुन्तलम् (4) कालिदासविजयम्
24. योगसूत्रस्य रचनाकारः कः ?
योगसूत्र की रचना किसने की?
- (1) पतञ्जलि: (2) गौतम:
(3) अत्मारामस्वामी (4) स्वामी रामदेव:
25. भारतीयसंस्कृतौ कति आश्रमाः स्वीकृताः?
भारतीयसंस्कृति में कितने आश्रम स्वीकृत हैं?
- (1) त्रयः (तीन) (2) चत्वारः (चार)
(3) पञ्च (पाँच) (4) षट् (छः)
26. समुचितं क्रमं चिनुत।
उचित क्रम का चयन करें-
- (1) धर्मः, मोक्षः, कामः, अर्थः (2) धर्मः, अर्थः, मोक्षः, कामः
(3) धर्मः, अर्थः, कामः, मोक्षः (4) अर्थः, कामः, धर्मः, मोक्षः
27. षोडशसंस्कारेषु प्रथमः संस्कारः कः?
सोलह संस्कारों में पहला संस्कार है?
- (1) गर्भाधानम् (2) उपनयनम्
(3) पुंसवनम् (4) विवाहः
28. मनुस्मृतिः इति ग्रन्थस्य रचयिता कः?
मनुस्मृति इस ग्रन्थ के रचनाकार कौन हैं?
- (1) व्यासः (2) मनुः
(3) वशिष्ठः (4) विश्वामित्रः
29. भारतीयजनेभ्यः के अधिकाराः संविधाने लिखिताः सन्ति?
भारतीय नागरिकों के लिए कौन-से अधिकार संविधान में लिखे गए हैं?
- (1) मौलिकाः अधिकाराः (2) सर्वकारीयाः अधिकाराः
(3) श्रमस्य अधिकाराः (श्रम करने का अधिकार) (4) विद्यालयनियमाः

30. स्वच्छतादेशसेवादीनि उत्तमानि कार्याणि कस्यां श्रेण्याम् अन्तर्भवन्ति ?
स्वच्छता देशसेवा आदि उत्तम कार्य किस श्रेणी में आते हैं?
- (1) गृहकार्यम् (2) मूलकर्तव्यम्
(3) मौलिकाः अधिकाराः (4) समानाधिकाराः
31. एतेषु कः मौलिकाधिकारः अस्ति?
इसमें से कौनसा मौलिक अधिकार है ?
- (1) क्रीडनम् (खेल) (2) निद्रा (नींद)
(3) वाक्स्वातंत्र्यम् (अभिव्यक्ति की स्वतंत्रता) (4) मधुरं खादनम् (मीठा खाना)
32. मौलिकाधिकाराः कति सन्ति ?
मौलिक अधिकार कितने हैं ?
- (1) 3 (2) 5
(3) 6 (4) 8
33. भारतस्य राष्ट्रियं ध्येयवाक्यं किम् ?
भारत का राष्ट्रीय ध्येयवाक्य क्या है?
- (1) सत्यमेव जयते (2) जय हिन्द
(3) एक भारत, श्रेष्ठ भारत (4) धर्मो रक्षति रक्षितः
34. भारतस्य वर्तमानराष्ट्रपतिः कः ?
भारत के वर्तमान राष्ट्रपति कौन हैं?
- (1) रामनाथ कोविंद (2) द्रौपदी मुर्मू
(3) प्रणब मुखर्जी (4) ममता बनर्जी
35. महाकुम्भः 2025 इत्यस्यायोजनं कस्मिन् नगरे अभवत्?
महाकुम्भ 2025 का आयोजन किस नगर में हुआ?
- (1) नासिक-नगरम् (2) गोरखपुरम्
(3) प्रयागः (4) उज्जयिनी
36. "स्टैच्यू आफ यूनिटी" इति कस्मिन् राज्ये विद्यते?
"स्टैच्यू आफ यूनिटी" किस राज्य में है?
- (1) राजस्थाने (2) बिहारे
(3) महाराष्ट्रे (4) गुजराते
37. जलस्य रासायनिकं सूत्रं किम्?
जल का रासायनिक सूत्र क्या है?
- (1) H₂O (2) CO₂
(3) O₂ (4) NaCl

38. ओजोनस्तरक्षयस्य मुख्यकारणं किमस्ति?
ओजोन परत के क्षरण का मुख्य कारण क्या है?
- (1) क्लोरो-फ्लोरो कार्बन (2) कार्बनमोनो-आक्साइड
(3) कार्बनडाई-आक्साइड (4) नाईट्रस- आक्साइड
39. जैवविविधतायाः संरक्षणं किमर्थम् आवश्यकम् ?
जैव विविधता का संरक्षण क्यों आवश्यक है?
- (1) केवल मानवानां कृते (केवल मनुष्य के लिए) (2) पर्यावरणसंतुलनाय (पर्यावरण में संतुलन के लिए)
(3) कृषिकार्येषु साहाय्यार्थं (कृषि में मदद के लिए) (4) नगरीकरणाय (शहरीकरण के लिए)
40. अधोलिखितेषु जैविकघटकः एषः अस्ति -
निम्नलिखित में से जैविक घटक यह है -
- (1) मृदा (2) पादपाः
(3) जलम् (4) वायुः
41. अग्रिमसंख्यां लिखत - २, ४, ८, १६, ___
श्रेणी को पूरा करें - 2, 4, 8, 16, ___
- (1) 18 (2) 24
(3) 32 (4) 30
42. एकः जनः निश्चितबिन्दुतः उत्तरदिशि १० मी. पर्यन्तं गतवान् । पुनः सः ततः दक्षिणं ५ मी. गतवान् । सः इदानीम्
आरम्भिकबिन्दुतः कस्यां दिशि अस्ति ?
एक व्यक्ति निश्चित बिन्दु से उत्तर की ओर 10 मीटर चला, फिर दाएं मुड़कर 5 मीटर चला। अब वह आरम्भिक
बिन्दु से किस दिशा में है?
- (1) उत्तरदिशि (2) दक्षिणदिशि
(3) पूर्वदिशि (4) पश्चिमदिशि
43. एतेषु सर्वथा भिन्नः कः?
इनमें से सर्वथा भिन्न कौन है?
- (1) उपग्रहः (2) शुक्रः
(3) शनिः (4) बृहस्पतिः
44. 1 तः 10 पर्यन्तं संख्यानां कः योगः?
1 से 10 तक की संख्याओं का योग क्या है?
- (1) 45 (2) 55
(3) 50 (4) 60
45. बारिश शब्द किस लिंग में है ?
- (1) पुलिंग (2) स्त्रीलिंग
(3) नपुंसक लिंग (4) कोई नहीं

- 46 हिन्दी भाषा की लिपि क्या है ?
(1) जननागरी लिपि (2) गुरुमुखी लिपि
(3) ब्राह्मी लिपि (4) देवनागरी लिपि
- 47 "आपे से बाहर होना" मुहावरे का अर्थ क्या है ?
(1) गृहत्याग करना (2) पानी से बाहर निकलना
(3) पहचान खोना (4) क्रोध से लाल हो जाना
- 48 Identify the type of sentence: "Please close the door."
(1) Declarative (2) Interrogative
(3) Imperative (4) Exclamatory
- 49 Change the voice - 'I was writing an essay.'
(1) An essay was being written by me. (2) An essay was written by me.
(3) I wrote an essay (4) An essay is being written by me.
- 50 Fill in the blank with the most appropriate word – I'll help him if he _____.
(1) ask (2) asked
(3) asks (4) as you wish

Central Sanskrit University

केन्द्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः

CPET-2025

सामान्यप्राक्शास्त्रिप्रवेशपरीक्षा-२०२५

ANSWER SHEET

Name: XXXXXXXXXXXX	Roll No. XXXXXXXXXXXX	
Father's Name: XXXXXXXXXXXX	Centre: XXXXXXXXXXXX	
Test Date: XXXXXXXXXXXX	Place: XXXXXXXXXXXX	Candidate's Signature: XXXXXXXXXXXX
INSTRUCTIONS FOR FILLING THE SHEET 1. This sheet should not be folded or crushed. 2. Use only Blue/Black Ball point pen to fill the circles. 3. Use of any other pen/pencil/marker is strictly prohibited. 4. Multiple filled circles for a single question will not be valid. 5. Do not use any stray marks on the sheet. 6. Do not use Fluid/Marker to hide the mark. 7. Correct Method ☐ ☐ ☐ ☒		Invigilator's Signature: XXXXXXXXXXXX
		STAMP XXXXXXXXXXXX

1. (1) (2) (3) (4) 11. (1) (2) (3) (4) 21. (1) (2) (3) (4) 31. (1) (2) (3) (4) 41. (1) (2) (3) (4)
2. (1) (2) (3) (4) 12. (1) (2) (3) (4) 22. (1) (2) (3) (4) 32. (1) (2) (3) (4) 42. (1) (2) (3) (4)
3. (1) (2) (3) (4) 13. (1) (2) (3) (4) 23. (1) (2) (3) (4) 33. (1) (2) (3) (4) 43. (1) (2) (3) (4)
4. (1) (2) (3) (4) 14. (1) (2) (3) (4) 24. (1) (2) (3) (4) 34. (1) (2) (3) (4) 44. (1) (2) (3) (4)
5. (1) (2) (3) (4) 15. (1) (2) (3) (4) 25. (1) (2) (3) (4) 35. (1) (2) (3) (4) 45. (1) (2) (3) (4)
6. (1) (2) (3) (4) 16. (1) (2) (3) (4) 26. (1) (2) (3) (4) 36. (1) (2) (3) (4) 46. (1) (2) (3) (4)
7. (1) (2) (3) (4) 17. (1) (2) (3) (4) 27. (1) (2) (3) (4) 37. (1) (2) (3) (4) 47. (1) (2) (3) (4)
8. (1) (2) (3) (4) 18. (1) (2) (3) (4) 28. (1) (2) (3) (4) 38. (1) (2) (3) (4) 48. (1) (2) (3) (4)
9. (1) (2) (3) (4) 19. (1) (2) (3) (4) 29. (1) (2) (3) (4) 39. (1) (2) (3) (4) 49. (1) (2) (3) (4)
10. (1) (2) (3) (4) 20. (1) (2) (3) (4) 30. (1) (2) (3) (4) 40. (1) (2) (3) (4) 50. (1) (2) (3) (4)

Marks Obtained:..... Result(Pass/Fail):..... Evaluator's Name:.....

Date:.....

Evaluator's Signature:.....

CPET-2025
MODEL QUESTION PAPER ANSWER KEY

प्रश्न सं.	सही विकल्प	प्रश्न सं.	सही विकल्प
1.	2	26.	3
2.	1	27.	1
3.	3	28.	2
4.	4	29.	1
5.	3	30.	2
6.	2	31.	3
7.	2	32.	3
8.	2	33.	1
9.	3	34.	2
10.	3	35.	3
11.	2	36.	4
12.	4	37.	1
13.	2	38.	1
14.	3	39.	2
15.	3	40.	2
16.	4	41.	3
17.	3	42.	3
18.	1	43.	1
19.	2	44.	2
20.	3	45.	2
21.	4	46.	4
22.	4	47.	4
23.	3	48.	3
24.	1	49.	1
25.	4	50.	3